Orędownik
powiatu Chodzieskiego
Urzędowy organ publikacyjny.

Wychodzi w środę i sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi 180 mk. bez odnoszenia do domu. Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy sześciołamowej 20 mk. Reklamy: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy trzyłamowej 50 mk.

Redaktor odpowiedzialny: M. Spektorek. Drukiem i nakładem drukarni: F. Spektorek, — Telefon nr. 81. —

Nr 43 **Chodzież, środa, 7 czerwca 1922** **69 rocznik**

Część urzędowa.

Nazwiska osób wyprowadzających się do Niemiec.

Franz Meier z rodziną, Margonin, rolnik.
Marie Schreiber „ Chodzież, wdowa.
Wilhelm Lemm „ Margoninwieś, rolnik.
Jakób Mattern „ Kowalewo, rolnik.
Wilhelm „ „ „ „
Kahs Otto „ Strzelczyki, kowal.
Antoni Witkowski „ Chodzież, garncarz.
Paul Redecki „ „ tokarz.

Chodzież, dnia 7. 6 1922 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

Obwieszczenie
w sprawie wykupna świadectw przemysłowych.

Ustawą z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej nr. 2 z roku 1922) rozciągnięto na b dzielnicę pruską moc obowiązującą ros. ustawy o podatku przemysłowym, a równocześnie zniesiono moc obowiązującą pruskiej ustawy o podatku przemysłowym z dnia 24 czerwca 1891 r., o podatku domokrążnym z dnia 3 lipca 1876*), o podatku od składów węgla drzewnych z dnia 27 lutego 1880 r. i o podatku od składów kupieckich z dnia 18 lipca 1900 r.

Nowa ustawa o podatku przemysłowym, ogłoszona w brzmieniu obecnie obowiązującem w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 17 z dnia 22 marca b. r., a wraz z dodatkowemi rozporządzeniami i szczegółową instrukcją Ministra Skarbu w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa nr. 9 z dnia 24 marca b. r., obowiązuje od 1 stycznia 1922 r.

Według tej ustawy podlegają **) opłacie podatku przemysłowego:

1. przedsiębiorstwa handlowe, w tej liczbie przedsiębiorstwa kredytowe i ubezpieczeniowe, pośrednictwa handlowe, wszelkiego rodzaju antrepryzy i dostawy;
2. przedsiębiorstwa przemysłowe: zakłady fabryczne (w tem fabryczno-górnicze), rzemieślnicze, górnicze i przewozowe;
3. osobiste zajęcia przemysłowe: ekspedytorzy, trudniący się osobiście na własny rachunek opłacaniem w urzędach celnych ceł za towary, otrzymywane przez osoby trzecie, maklerzy giełdowi, inspektorzy i ajenci towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw przewozowych oraz instytucji kredytowych, oraz wszelkiego rodzaju i nazwy pośrednicy handlowi, subjekci podróżujący (komiwojażerowie);
4. samodzielne wolne zajęcia zawodowe: lekarze, dentyści, lekarze weterynaryjni, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, notarjusze, wydawcy pism perjodycznych, literaci, artyści, architekci, inżynierzy, technicy, chemicy, ajenci.

Podatek przemysłowy dzieli się na podatek zasadniczy i dodatkowy. Podatek zasadniczy opłacają przez wykupienie świadectw przemysłowych wymienione pod L. 1—3 przedsiębiorstwa i zajęcia osobiste. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe winny wykupić świadectwa przemysłowe nietylko na zakłady (służące do prowadzenia handlu lub przemysłu), lecz także na każde pomieszczenie składowe (służące do przechowania, suszenia, czyszczenia, sortowania, brakowania, przeładowania i pakowania towarów).

Wysokość należności za świadectwa przemysłowe zależy od stopnia rozwoju w danej miejscowości handlu i przemysłu i od wielkości przedsiębiorstwa (zyskowności osobistego zajęcia przemysłowego), ocenianej na podstawie zewnętrznych znamion. W tym celu podzielono miejscowości państwa (poza miastem stołecznem Warszawą) na 4 klasy, przedsiębiorstwa handlowe na 5, przemysłowe na 8, a osobiste zajęcia przemysłowe na 4 kategorje. Stosownie do tego istnieje 66 odrębnych płatnych świadectw przemysłowych o stałej, z góry oznaczonej stawce podatkowej.

Wybór odpowiedniego świadectwa pozostawiony jest do woli wykupującego, ktoby jednak wykupił świadectwo niższej wartości niż to, jakie wykupić należało, będzie zobowiązany zamienić posiadane świadectwo za odpowiednią dopłatą na właściwe, a oprócz tego ulegnie karze grzywien trzykrotnie wziętej niedopłaconej należności.

Świadectwa wydaje się z reguły z góry na rok i odnawia się przed 1 stycznia każdego roku***). Termin wykupienia świadectw na rok 1922 został dla b. dzielnicy pruskiej przedłużony do końca czerwca br. Również dla b. dzielnicy pruskiej została należność za świadectwa przemysłowe na rok 1922 obniżona o 25%. Kto po upływie terminu, wyznaczonego do wykupienia świadectw, tzn. od 1 lipca br. począwszy, nie będzie posiadał świadectwa przemysłowego, ulegnie oprócz obowiązku opłaty należytego świadectwa karze grzywien trzykrotnie wziętej nie opłaconej należności za świadectwo, jakie winien był opłacić, a oprócz tego może się narazić na zamknięcie przedsiębiorstwa.

Wzywa się zatem wszystkich właścicieli przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych pomieszczeń składowych, jakoteż prowadzących osobiste zajęcia przemysłowe, ażeby celem wykupienia świadectw przemysłowych zgłosili się w terminie jaknajwcześniejszym, najpóźniej jednak do 30 czerwca br. w właściwym Urzędzie Skarbowym Podatków Bezpośrednich, gdzie po wypełnieniu stosownej deklaracji otrzymają świadectwo przemysłowe z wypisaną na niem należnością podatku państwowego i pobieranych równocześnie dodatków na rzecz publicznych związków niepaństwowych (gminy lub powiatu, szkół, Izby Przemysłowo-Handlowej). Należność samą uiszcza się w Kasie Skarbowej, — w Poznaniu w Kasie Miejskiej ul. Nowa 10 — która odbiór potwierdzi na świadectwie.

Swiadectwa przemysłowe mają się znajdować w zakładach na miejscu widocznem. Oprócz tego każdy zakład i pomieszczenie składowe winno mieć odpowiedni szyld. Niezastosowanie się pod ega karze.

Co do opłaty dodatkowego podatku przemysłowego wyda się stosowne zarządzenie w czasie późniejszym.

*) Nie zniesiono jednak mocy obowiązującej niem. ordynacji procederowej z dnia 21 czerwca 1869 r. wraz z późniejszemi nowelami, wobec czego postanowienia tej ordynacji, odnoszące się zwłaszcza do handlu domokrążnego (tytuł III par. 55—63), obowiązują nadal, a ograniczenie art. 25 ustawy o państwowym podatku przemysłowym co do zakazu handlu pewnego rodzaju towarami nie stosuje się do domokrążców na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

**) Z wyjątkami, wskazanemi w art. [illegible]. W myśl tego artykułu są wolne od podatku przemysłowego, a zatem nie potrzebują wykupywać świadectw przemysłowych, między innemi:

zakłady lub utrzymywane przy pomocy Państwa lub samorządu lub instytucji społecznych, oświatowych, dobroczynnych wszelkiego rodzaju zakłady naukowe i wychowawcze, przytułki, zakłady poprawcze, biblioteki i czytelnie publiczne, ogólnie kształcące muzea, galerje, i wystawy, warsztaty szkolne, oraz utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe sale gimnastyczne i fechunkowe i cyklodromy;

warsztaty rzemieślnicze, prowadzone bez obcej pomocy lub z pomocą wyłącznie członków rodziny;

wszelkie przedsiębiorstwa handlowe na jarmarkach, trwających najwyżej 1 dzień, wszelkiego rodzaju antrepryzy i dostawy na sumę, nie przewyższającą 30 000 mk.; odnajmowanie pokojów umeblowanych bez stołowania i bez sprzedaży trunków, jeżeli jedna osoba odnajmuje nie więcej niż 2 pokoje;

sprzedaż hurtowa towarów własnego wyrobu na giełdach, z własnych zakładów przemysłowych lub kantorów, albo zakładów utrzymywanych przy zakładzie przemysłowym lub w obrębie tej miejscowości, gdzie się zakład przemysłowy znajduje;

sprzedaż detaliczna towarów własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia przy nim oddzielnego magazynu lub sklepu do sprzedaży detalicznej towarów.

***) Na nowopowstające zakłady, procedery lub osobiste zajęcia przemysłowe mogą być opłacane świadectwa w ciągu całego roku, przyczem przed 1 lipca wydaje się świadectwa roczne, a od 1 lipca — świadectwa półroczne (art. 38).

Poznań, dnia 2 maja 1922 r.

Wielkopolska Izba Skarbowa

L. dz. 1405-22. II a.

Plan szczepienia ospy w powiecie chodzieskim na rok 1922 r.

Miejsce szczepienia ospy	Nazwa miejscowości należących do okręgu, szczepienia ospy	lokal szczepienia	dzień szczepienia	czas: pierwszego szczepienia (małe dzieci)	czas: wtórnego szczepienia (dzieci szolne)	Dzień oględzin Pora dzienna jak przy szczepieniu
Okręg A. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Michalski, lekarz pow. w Chodzieży.						
Chodzież	ul. Zwycięstwa, Nadnotecka, Zygmuntowska, Szkolna, Zamkowa, Ludwika, Paderewskiego. Długa, Stary Rynek, Poznanska, Piekary, Krótka, Trojana, Mały Rynek, Kościelna, Pod-Lipami i Dworcowa	Hotel Centralny w Chodzieży	12 VI 1922	3 po południ.	—	19 czerwca
Chodzież	Podgórna, Zielona, Ogrodowa, Garncarska, Slusarska, Końska, Kozia, Grudzińskich, Buczkowska, Budzyńska, Zródłowa i Sw. Krzyża	„	12 VI „	$3\frac{1}{2}$ „	—	19 „
Chodzież	Leśna, Mickiewicza, Kościuszki, Wojtkielewicza, Słowackiego, Strzelecka, Fabryczna, Graniczna, Sw. Jańska, Nowa i Oleśnica Gmina z folwarkami i Karczewnik	„	12 VI „	4 „	—	19 „
Chodzież	Chłopcy kat. szkoły powszechnej	„	12 VI „	—	10 przed poł.	19 „
Chodzież	Chłopcy z ewan. szkoły powszechnej z progimnazjum i szkoły ewan. prywatnej	„	12 VI „	—	$10\frac{1}{2}$ „	19 „
Chodzież	Dziewczęta z kat. i ewan. Szkoły powszechnej z progimnazjum i szkołą ewan prywatną	„	12 VI „	—	11 „	19 „
Nietuszkowo	Nietuszkowo i Chrustowo	lok. p. Hetschera w Nietuszkowie	13 VI „	$9\frac{1}{2}$ przed poł.	$9\frac{3}{4}$ „	20 „
Dziembowo	Dziembowo gmina i dom., Dziembówko dom., Huta i Kalina	„ p. Kledzika w Dziembowie	13 VI „	$10\frac{1}{2}$ „	11 „	20 „
Morzewo	Morzewo i Krzewina	„ p. Erdmanna w Morzewie	13 VI „	$12\frac{3}{4}$ po poł.	$1\frac{1}{4}$ po poł.	20 „
Rzadkowo	Rzadkowo gmina i dom., Prawomyśl, Byszewice i Ustronie.	Szkoła w Rzadkowie	13 VI „	$2\frac{1}{2}$ „	$2\frac{3}{4}$ „	20 „
Okręg B. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Smólski, lekarz prakt. Budzyń.						
Budzyń	Budzyń i Łucjanowo	lok. p. Moegego w Budzyniu	13 VI 1922	3 po poł.	11 przed poł.	20 czerwca
Podanin	Podanin i leśnictwo	Szkoła Podanin	17 „	7 przed poł.	$7\frac{3}{4}$ „	24 „
Ostrówki	Ostrówki, Kąkolewice, Kąkolewiczki, Stróżewo, Stróżewko i Krystynka	lok. p Kienitza-Ostrówki	17 „	8 „	$8\frac{1}{2}$ „	24 „
Stróżewice	Stróżewice, Trzaskowice, leśnictwo Jacewko i Drzązgowo	„ p. Stoltza-Stróżewice	17 „	10 „	$10\frac{1}{4}$ „	24 „
Wyszynki	Wyszynki, Zielony-Gaj, Karolewiec i Niewiemko	„ p. Haaka-Wyszynki	17 „	$11\frac{3}{4}$ „	12 w połud.	24 „
Wyszyny	Wyszyny, Prosna, Nowawieś-Wyszynska i Grabowko	Szkoła Wyszyny	17 „	1 po poł.	$1\frac{1}{2}$ po poł.	24 „
Sokołowo-Budzyńskie	Sokołowo, Nowe Budy i Popielno	lok. p. Zellmera-Sokołowo	17 „	$3\frac{1}{4}$ „	$3\frac{1}{2}$ „	24 „
Dziewokluce	Dziewoklucz gmin. i dom., Witkowice i Brzekiniec	„ p.Czarneckiego-Dziewoklucz	21 „	2 „	$2\frac{1}{2}$ „	28 „
Sypniewo	Sypniewo i Klodylzin	Szkoła Sypniewo	21 „	$3\frac{1}{2}$ „	$3\frac{3}{4}$ „	28 „
Radwanki	Radwonki, Katarzynka, Podstolice gmin. i dom., Strzelecki-Gaj	Szkoła Radwonki	21 „	$4\frac{3}{4}$ „	5 „	28 „
Okręg C. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Chrześciński, lekarz praktyczny Chodzież.						
Rataje	Rataje gmina i dom.	Szkoła Rataje	12 VI 1922	8 przed poł	$8\frac{1}{4}$ przed poł.	19 czerwca
Pietronki	Pietronki gmina i dom., Strzelce, Adolfowo	Szkoła Pietronki	12 „	9 „	$9\frac{1}{4}$ „	19 „
Margonin	Margonin miasto	lok. p. Gusego-Margonin	12 „	11 „	$11\frac{1}{2}$ „	19 „
Margonin-wieś	Margonin-wieś, gmina i dom., Rudki, Młynary, Karolinka i Lipiniec	Szkoła Margonin-wieś	12 „	$1\frac{1}{2}$ „	$2\frac{1}{4}$ „	19 „
Lipiny	Lipiny, gmina i dom., Czworaki i Dębiniec	lok. p. Keya-Lipiny	12 „	3 „	$3\frac{1}{4}$ „	19 „
Próchnowo	Próchnowo, Ofelia, Sulaszewo, Kowalewo, Bugaj, Tereska, Żon, Zbyszewice i Klaudyja	Szkoła Próchnowo	12 „	5 „	$5\frac{1}{2}$ „	19 „
Okręg D. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Watta.Skrzydleski, lekarz praktyczny Szamocin.						
Szamocin	Szamocin, Laskowo, Wyśrednik Młyn i leś., Nowy Młyn I. i II, Marcinek	Concordia p. Gotzmanna-Szamocin	17 VI 1922	11 przed poł.	$11\frac{1}{2}$ przed poł.	24 czerwca
Ludwikowice	Ludwik[illegible] Smolary i pust.. Borówki, Szamocin dom., Szamocin wieś, Marjanka, Szamoty i Heliedorowo	Strzelnica-Ludwikowiec	17 „	$12\frac{1}{2}$ po poł.	$1\frac{1}{4}$ po poł.	24 „
Lipia-Góra	Lipia-Góra i Sokolec	lok. p. Züllsdorfa-Lipia-Góra	20 „	11 przed poł.	$11\frac{1}{2}$ przed poł	27 „
Lipa	Lipia, Nowy-dwór, Zofiówka, Jaktory i Swoboda	„ p. Fritscha-Lipa	20 „	$12\frac{3}{4}$ po poł.	$1\frac{1}{4}$ po poł.	27 „
Jaktorowo	Jaktorowo, Jozefy, Borowo gmina i młyn	Szkoła Jaktorowo	20 „	$2\frac{1}{2}$ „	3 „	27 „
Okręg E. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Güttner, lekarz praktyczny Chodzież.						
Milcz	Milcz, Kamionka, Studziniec, Milczek i Ciszewo	Nowa Szkoła Milcz	12. VI 1922	12 w połud.	$12\frac{1}{4}$ w połud	19 czerwca
Kaczóry	Kaczory i Równopole	Szkoła Kaczory	13 „	1 po poł.	$1\frac{1}{2}$ po poł.	20 „
Smiłowo	Smiłowo, gmina i leśnictwo	lok. p Jezierskiego-Smiłowo	13 „	2 „	$2\frac{1}{4}$ „	20 „
Jeziorki	Jeziorki, Garncarsko, lesnictwo i Poleniec	Szkoła Jeziorki	13 „	3 „	$3\frac{1}{4}$ „	20 „
Brodna	Brodna gmina i fol. les. Pilsko i Olnnin	Szkoła Brodna	13 „	4 „	$4\frac{1}{4}$ „	20 „
Zelgniewo	Zelgniewo gmina i dom., leśnictwo i nadleśnictwo	Szkoła Zelgniewo	13 „	5 „	$5\frac{1}{4}$ „	20 „
Strzelce	Strzelce, Wymysław, Mirowo i Strzelęcin	Szkoła Strzelce	14 „	12 w połud.	$12\frac{1}{4}$ w połud.	21 „
Zacharzyn	Zacharzyn, Konstantynowo, Strzelczyki i Nadolnik	lok. p. jeskego-Zacharzyn	14 „	1 po poł.	$1\frac{1}{4}$ po poł.	21 „
Nałęcza	Nałęcza, Józefowice, Raczyn i Antoniny	lok. p. Wolffa-Nałęcza	14 „	2 „	$2\frac{1}{2}$ „	21 „
Okręg F. Lekarz szczepiący ospę: Dr. Niemczynów lekarz praktyczny Ujście.						
Ujska-Nowawieś	Ujska-Nowawieś, gmina i leśnictwo	lok. p. Krügera-Ujska-Nowawieś	12 VI 1922	1 po poł.	$1\frac{1}{2}$ po poł.	19 czerwca
Węglewo	Węglewo z leśniczówką, Jabłonowo gmina i dom. i Jabłonówko	„ p. Schmidta-Węglewo	12 „	$3\frac{1}{4}$ „	$3\frac{1}{2}$ „	19 „
Mirosław	Mirosław gmina i dom., Nowie i Wilanowiec	Szkoła Mirosław	12 „	$4\frac{1}{2}$ „	$4\frac{3}{4}$ „	19 „
Ujście	Ujście, Byszki gmina i dom. i folw.	lok. Mazurkiewicza-Ujście	13 „	4 „	11 przed poł.	20 „

Szczepienie ospy na rok 1922.

w obwodach szczepienia A, B, C, D, E, i F.

Odnośnie do rozporządzeń ustawy państwowej o szczepieniu z dnia 8. kwietnia (zbiór praw Rzeszy 1874 S 31 n.) i do nowej ordynacji szczepienia dla obwodu rejencyjnego Bydgoskiego z dnia 9. września 1895 (Dziennik urzędowy 1895, Dodatek do Nr. 39) oraz do rozporządzeń uzupełniających, Dziennik urzędowy 1900 dodatek do Nr. 15, wzywa się niniejszem pp. burmistrzów i komisarzy obwodowych do wczesnego uwiadomienia zarządów gminnych, dominjalnych i szkolnych o terminie oznaczonym w drugostronnym planie dostawienia dzieci podlegających szczepieniu ospy do rewizji i szczepienia, oraz do starannego pod każdym względem przeprowadzenia planu szczepienia.

Wyciąg kilku paragrafów ordynacji o szczepieniu załączam, Paragrafy 3, 4, i do § 4 przepisów, których ze strony władz miejscowych policyjnych przy przeprowadzeniu należy przestrzegać, brzmią jak następuje.

§ 3 Do publicznego szczepienia ospy winny gminy, w obwodzie których szczepienie się odbywa oddać do dyspozycji dostatecznie wielkie i odpowiednio czyszczone i przewietrzone ubikacje, które możnaby ewtl. podzielić na dwie części poczekalnią i pokój operacyjny.

W razie zimnego powietrza należy ubikacje ogrzać.

§ 4. Na miejscu szczepienia, znajdować się winna osoba polecona przez miejscową władzę policyjną, któraby w porozumieniu z lekarzem szczepiącym dbała o utrzymanie porządku.

Do prac piśmiennych winny gminy stawić odpowiednią osobę do dyspozycji.

Przy powtórnem szczepieniu i nast. potem rewizji winnien być obecny nauczyciel. Do § 4. W każdym terminie szczepienia ma być obecny zastępca miejscowej władzy policyjnej danej stacji szczepienia, oraz każdej gminy interesowanej, i winien wedle sił pomagać lekarzowi szczepiącemu

Miejscowa władza policyjna winna dbać o to, aby w każdym terminie, powtórnego szczepienia lub rewizji obecny był nauczyciel, który w porozumieniu z lekarzem szczepiącym i zastępcą miejscowej władzy policyjnej dbać winien o utrzymanie porządku wśród dzieci mających być powtórnie szczepionemi.

Dzieciom szkólnym udającym się na termin i wracającym stamtąd, towarzyszyć winna osoba dozorująca. Należy dbać o wybór osób pewnych.

Rodzice, wychowawcy i opiekunowie, których dzieci lub wychowańcy bez prawnego powodu nie stawiły się do szczepienia, zostaną ukarani grzywną aż do 50 mk. albo więzieniem aż do 3 dni.

Żandarmom polecam, aby w celu utrzymania spokoju i porządku przybyli na stacje szczepienia należące do ich obwodu służbowego.

Przy publicznem powtórnem szczepieniu należy dać sposobność każdemu, do szczepienia ospy sobie lub swej rodzinie. Odnośnych wniosków stawionych w tym terminie odrzucić nie wolno) Porówn. § 25 rozporządzenia pol. z dnia 8 maja 1877.)

Zwracam przytem uwagę panom posiedzicielom ziemskim a w szczególności tym, którzy zatrudniają robotników z Kongresówki, jako i powyższym robotnikom samym, że tego szczepienia ospy się nie opłaca.

Panowie lekarze szczepiący ospę uskarzali się kilkakrotnie że z poszczególnych miejscowości nie był obecny nikt z zastępców władz miejscowych. Obecność zastępców każdej miejscowości jest do pomocy lekarza szczepiącego koniecznie potrzebna.

Panów sołtysów uprasza się, by o ile sami na termin szczepienia ospy przybyć nie mogą, o odpowiedniego zastępcę się postarali.

Gminy w których odbędzie się szczepienie ospy zobowiązane są lekarzom na wyznaczony termin dostarczyć podwody bezpłatne.

Chodzież, dnia 2, czerwca 1922 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.